

OTKRIVAMO
uoči službene komemoracije u Jasenovcu

Kako je moguće da je na jasenovačkom popisu više od 1.000 navodnih žrtava za koje je i u Muzeju genocida u Beogradu navedeno da nisu stradale u Jasenovcu

Od djelatnika JUSP Jasenovac ili od nadležnog Ministarstva kulture bilo bi zanimljivo čuti objašnjenje zašto na mrežnome jasenovačkom popisu ima čak 3.181 više imena žrtava iz izvora na koji se pozivaju u svom strateškom planu. U ovome slučaju radi se o golemoj razlici, većoj od 5 posto koja se mora objasniti

Očajni jasenovački kustosi moraju za svaku lažnu žrtvu koju brišu pronaći novu lažnu žrtvu kako ne bi željeni broj žrtava pao

Pišu:

M. KOIĆ i NIKOLA BANIĆ

Kako bi se dodatno ukazalo na činjenicu da je mrežni jasenovački popis masovna prijevara, jedan od načina je da se uoči obljetnice vezane za njega objavi preko 1000 novih lažnih jasenovačkih žrtava.

Prema rezultatima popisa Žrtve rata 1941-1945. u Jasenovcu, Staroj Gradiški i Gradini kod Jasenovca sveukupno je stradalо 59.589 ljudi.¹ Na mrežnoj stranici JUSP Jasenovac, u strateškom planu za razdoblje 2016. - 2019. navodi se: "Popis zapravo predstavlja temeljitu reviziju podataka prikupljenih 1964. g. koje je obradio Savezni zavod za statistiku SFRJ. U tom se popisu nalaze podaci o 59.188 žrtvama ubijenih u sistemu koncentracijskog logora Jasenovac."² Prema tome, jasenovački kustosi-revizonisti imaju 401 žrtvu manje od podatka s istog popisa starog pola stoljeća. Međutim, kontradiktorno podatku koji sami navode, u mrežnom jasenovačkom popisu JUSP Jasenovac (MJP) ima 62.369 žrtava kod kojih se kao izvor podataka navodi komunistički popis žrtava rata iz 1964. godine. Taj izvor je u mrežnom jasenovačkom popisu označen kraticom SZSJ64. Od djelatnika JUSP Jasenovac ili od nadležnog Ministarstva kulture bilo bi zanimljivo čuti objašnjenje zašto na mrežnom jasenovačkom popisu ima čak 3.181 više imena žrtava iz izvora na koji se pozivaju u svom strateškom planu. U ovome slučaju radi se o golemoj razlici, većoj od 5 posto koja se mora objasniti. U oba slučaja trebalo bi se raditi o podatcima koji se temelje na istom popisu žrtava rata iz 1964. godine. Isti popis s dva različita rezultata ne djeluje znanstveno već „drugarski“. Sasvim je svejedno radi li se o različitim inaćicama popisa,

Dana 12. travnja 2018., s jasenovačkog popisa žrtava maknut je Dumo Puharić koji je bio na popisu žrtava jer se navodno nalazio na nekoj fotografiji iz zbirke JUSP Jasenovac. Ali, kad su već morali maknuti Dumu, jasenovački kustosi su našli Franu. Nevolja je što je Frane Dumičić, prema istome izvoru na koji se pozivaju, poginuo 1943. godine kod Travnika. Dana 13. travnja 2018. godine s popisa jasenovačkih žrtava maknut je Stanko Nick, nakon što smo u više navrata upozoravali na tu lažnu žrtvu kojoj je na sprovodu 2010. godine bio aktualni premjer Plenković

krivome citiranju ili manipulaciji jer su podatci u velikom broju kontradiktorni. To znači da se takvi izvori podataka ne mogu uzimati u obzir kao pouzdani, već kao obični propagandni pamfleti nastali u doba komunističke diktature za vrijeme koje su Hrvati bili dežurne genocidne *barage* u idili Titova raja.

Inflacija popisa

Tri različita podatka o broju žrtava koji su navedeni gore u tekstu nisu izuzetak jer, primjerice, samo u mrežnom jasenovačkom popisu kao izvori podataka koriste se tri inaćice komunističkog popisa žrtava iz 1964. godine. Najčešći izvor podataka za oko tri četvrtine svih jasenovačkih žrtava je već spomenuti *Popis žrtava Drugog svjetskog rata* (SZSJ64).³ Također se koristi *Žrtve rata prema podacima Statističkog zavoda Jugoslavije* (BI.64).⁴ Kao izvor podataka, pozivajući se na digitalni arhiv Yad Vashema, prikriveno se koristi i *Spisak žrtava rata 1941-1945.*⁵ Prvi popis (SZSJ64) može se označiti kao jugoslavenska odnosno komunistička, drugi (BI.64) kao muslimanska, a treći (Spisak) je srpska inaćica popisa žrtava rata iz 1964. godine. Te inaćice međusobno se razlikuju i to znatno, a morale bi biti iste jer su temeljene na istim podatcima, tj. na komunističkom popisu žrtava rata dovršenome do 1964. godine. Najbolje od svega je da ovo nisu sve inaćice temeljene na tome komunističkom popisu žrtava iz 1964. godine.

Na mrežnoj stranici srpskog Muzeja genocida također se može naći popis žrtava iz Jasenovca (MG64) koji se može smatrati novijom inaćicom Spiska iz 1992. godine. Za potrebe ovoga istraživanja koristila se je inaćica tog popisa s više podataka, primjerice s dodanim mjestom smrti koja je dobivena na uvid ljubaznošću Romana Leljaka istraživača komunističkih zločina u ratu i poraču. Prema tome popisu (L64) poimenično su navedena 59.574 imena navodnih žrtva

va kod kojih je mjesto smrti Jasenovac, Stara Gradiška i Gradina kod Jasenovca. Znači ima najmanje pet različitih popisa na kojima se nalaze i navodne jasenovačke žrtve i svi ti popisi bazirani su na komunističkim podatcima iz 1964. godine. U gore navedenome primjeru vidi se da se ti popisi međusobno razlikuju i više od 5 posto. Dalje u tekstu biti će detaljnije prikazane neke razlike između podataka iz mrežnog jasenovačkog popisa i popisa L64.

Kopanjem do istine

Na temelju usporedbe identifikacijskih podataka između žrtava s popisa L64, dakle popisu jasenovačkih žrtava u srbijskom Muzeju genocida – inaćica iz 1992., i mrežnoga jasenovačkog popisa JUSP Jasenovac izdvojeno je 1.225 navodnih jasenovačkih žrtava. Prema podatcima iz L64, niti jedna od tih 1.225 žrtava nije stradala u logorima Jasenovac i Stara Gradiška. Zanimljivo da se u 391 slučaju u napomenama mrežnoga jasenovačkog popisa (MJP) potvrđuju podaci iz L64 da se ne radi o jasenovačkim žrtvama. U 330 slučaja u napomenama mrežnog jasenovačkog popisa vidi se da su identični podaci iz L64 i glavnog izvora za mrežni jasenovački popis SZSJ64 prema kojem se na tom popisu nalazi tri četvrtine svih žrtava. U ovome slučaju zanimljivo je da se, sudeći prema podatcima iz mrežnog jasenovačkog popisa L64 i SZSJ64, razlikuju u 895 slučaju. Znači da se ta dva popisa prema strogim kriterijima usporede razlikuju najmanje 1.5 posto i to samo glede jasenovačkih žrtava, a kako je već spomenuto, trebali bi biti isti jer se temelje na podatcima prikupljenim 1964. godine. U još 61 slučaju u napomenama su potvrđeni podaci iz L64, ali ne prema SZSJ64, već prema nekom drugom izvoru, najčešće prema podatcima subnoraša.

To ukazuje da možda nije postojao jedan inicijalni popis iz 1964. godine koji je kasnije preradijan i dorađivan prema potrebama i ciljevima svojih autora, već da je vjerojatno od samog početka bilo nekoliko inaćica popisa žrtava. Ti popisi su mogli kolati u različitim interesnim krugovima te biti mijenjani tijekom vremena i možda zato danas postoje takve razlike u popisima. Razlozi za više popisa, osim poznate komunističke (ne) sposobnosti, mogli bi biti nezadovoljstvo

premalim brojem žrtava koji nije odgovarao propagandnom balonu od 700.000 pa naviše sve do milijunskih brojki navodnih jasenovačkih žrtava. Unatoč trudu, broj popisanih imena bio je nekoliko puta manji od želenog čak i kad se zbroje podatci o navodnim žrtvama za logore Jasenovac i Stara Gradiška. U prvoj fazi do 1964. godine komunisti nisu uspjeli dosegnuti niti 10 posto od tih službenih procjena. Danas, sedamdesetak godina nakon Drugog svjetskog rata, uz korištenje svih mogućih opskurnih publikacija, partizanskih monografija i četničko-memorandumskih hrestomatija, na mrežnoj jasenovačkom popisu je, prema stanju sredinom travnja 2018. godine, bilo 83.813 navodnih žrtava. To je tek malo više od desetine želenog tj. službenog broja u tzv. SFRJ. Neka se nitko ne zavarava da će se stati na trenutnoj brojci jer postoji tendencija da se prvo dosegne psihološka brojka od 100.000, a onda je otvoren put povratku na ciljanih 700.000 jer od te brojke kojom se „dokazuje“ hrvatska genocidnost samo se privremeno odustalo zbog hrvatske pobjede u Domovinskom ratu. Umjesto opsjenarskih igrica s popisom ekipa iz močvare mogla bi zasukati rukave i početi kopati do istine.

Tko, što, gdje kada i kako

Kako bi se stekla cjelovitija slika o ovoj šizofrenoj situaciji kada postoje različiti popisi žrtava temeljeni na istim podatcima, treba naći odgovore na bitna pitanja – tko, što, gdje, kada i kako. Primjerice, kad se pogledaju detalji o 1.225 žrtava rata koji prema L64 nisu stradali u Jasenovcu ili Staroj Gradiški, a mrežni jasenovački popis navodi suprotno, dođe se do zanimljivih spoznaja. Gledajući tko su ubojice prema L64, u samo 287 slučaja navodi se da su to ustaše. Znači da su komunistički popisivači okrivili ustaše za manje od četvrtine stradalih. Najviše, u čak 834 slučaju počinitelji su nepoznati. Možda su ti ubojice nepoznati, a možda su bili prebliski popisivačima. Prema L64, Nijemci su krivi za 103 žrtve, od toga čak za 50 ubijenih iz srpskog logora smrti Sajmište. Zanimljivo da su u jednom slučaju kao ubojice navedeni četnici, tj. prema L64 od četnika je stradao Rado Delić iz Mezegraja kod Ugljevika. On se na mrežnom jasenovačkom popisu (MJP) našao prema podatku iz publikacije izdane 2000. godine u Banjoj Luci.

Kolika je ta navjerojatna želja za povećanjem popisa kad se u obzir uzimaju i opskurne memorandumske publikacije izdane u tzv. četnicitetu! Zanimljiva su i mjesta smrti koja se navode u L64 pa je tako primjerice Veljko Radetić stradao u 2. krajškoj brigadi, Meho Hamulić u Crnoj Gori, Stevan Gajić (1909.) u Banji Koviljači tj. u Srbiji, Đuro Dragić 1943. godine u Drvaru, a Devla Aganović ubijena je od nepoznatih počinitelja sredinom kolovoza 1942. godine u Foči. Zanimljivo da su baš u to vrijeme četnici naveliko klali po Foči. Prema L64 najviše je žrtava stradalo u logorima, njih 524, ali primjerice samo u logoru Zemun Sajmište je isti broj žrtava 58 kao i u svim navedenim logorima u ND Hrvatskoj kao npr. Đakovo, Jadovno, Gospić i Koprivnica. U njemačkim logorima stradalo je 47 osoba, a većina ostalih stradala je u nepoznatim logorima. U tzv. „direktnom teroru“ i kod kuće stradalo je njih 358, a među stradalima je i 76 partizana. To nisu partizani ubijeni u logoru Jasenovac, već stradali na raznim mjestima, primjerice u Kninu kao već u jednom tekstu spominjani Albert Vladislavić, prema L64 po nacionalnosti Hrvat, katolik iz Bakra, a prema jasenovačkom popisu Židov. Partizan Aron Albahari stradao je na Igmanu, Simo Miličić na Sutjesci, a Stojan Karan na Zelengori. Primjerice, čak 184 žrtve može se povezati s događajima na Kozari pa se tako za osobe rođene na Kozari kao mjesta smrti navode osim Kozare još i Gornja Rijeka, Sisak, Požega, Jastrebarsko i Prijedor gdje su bili u izbjeglištvu.

U popisu L64 navode se nadnevci smrти. Neki su generički kao primjerice 15. lipanj 1941. godine, ali ipak daju okvirno vrijeme smrti. Podatke o smrti može se grupirati prema relacijama s jasenovačkim hodogramom. Prva grupa stradala je od 10. travnja 1941. godine do uspostave logora Broćice i Krapje krajem kolovoza 1941. godine. U tom razdoblju nije bilo logora kod Jasenovca pa se tako ni žrtve iz tog razdoblja ne mogu nazvati jasenovačkim žrtvama. Prema L64, od 204 žrtve iz tog razdoblja u 163 slučaju ubojice su nepoznati, a ustaše se okrivljuje za 41 žrtvu, tj. za oko petinu. Drugo je razdoblje od uspostave kratkotrajnih logora Broćice i Krapje između Novske i Jasenovca koje komunistička historio-

grafija svrstava pod jasenovački logor pa do uspostave logora Jasenovac, tj. logora u Bačićevoj ciglani sredinom studenoga 1941. godine. U tom razdoblju je prema L64 bilo 67 žrtava, od toga nepoznati počinitelji u 44 slučaja, a ustaše se kao počinitelji navode u 23 slučaja, tj. prema komunističkim popisivačima ustaše su krivi za trećinu stradalih. U razdoblju od tzv. proboga 22. travnja 1945. godine do završetka Drugog svjetskog rata u Europi 8. svibnja 1945. godine, prema L64 stradale su 4 žrtve. Od toga su nepoznati krivi za 2 i ustaše za 2. U razdoblju nakon 8. svibnja 1945. godine prema L64 stradal je 15 žrtava s popisa, a od toga su ustaše i Nijemci krivi za po jednu žrtvu, a nepoznati za 13. Međutim i taj jedan koji je prema komunističkim popisivačima pripisan ustašama, Andrija Švager, dvojben je jer je prema L64 stradao 30. svibnja 1945. godine u lepoglavskom zatvoru. Tada su već u tom kraju od Lepoglave preko Macelja sve do Bleiburga haračili partizanski eskadroni smrti. To znači da 288 žrtava s jasenovačkog popisa prema vremenu smrti navedenom u L64 nisu mogli stradati u vrijeme dok je bio operativan ustaški sabirni i radni logor u Jasenovcu.

Vražja posla

Od 330 žrtava s mrežnoga jasenovačkog popisa (MJP) koji prema istovjetnim podatcima s dva popisa L64 i SZSJ64 nisu stradali u Jasenovcu ili Staroj Gradiški Srba je 317 tj. čak 96 posto. Zanimljivo da kod manje od petine piše da su stradali od ustaša, a od nesrba samo kod Muhameda Džudže piše da je stradao od ustaša. Navodna jasenovačka žrtva Dujko Živković je prema SZSJ64 nestao, a prema L64 kao mjesto smrti navodi se Vražja divizija. Prema tome moglo bi se zaključiti da se radi o stradalome legionaru, pripadniku 369. hrvatske divizije, dragovoljačke postrojbe iz sastava Wehrmacht-a.⁶ Znači da se na popisu jasenovačkih žrtava nalaze i hrvatski legionari, tj. ustaše, prevedeno na jezik antifa. Prema popisu L64, ubojice Dujka Živkovića su nepoznati, ali ako se radi o legionaru Wehrmacht-a, veća je vjerojatnost da su ubojice Mirko i Slavko nego Jure i Boban.

Prema L64, nisu stradali u Jasenovcu ili Staroj Gradiški, što je potvrđeno i podatcima iz SZSJ64 u napomenama MJP-

a (Mrežni jasenovački popis) i unatoč tome nalaze se na jasenovačkom popisu i ovi abecednim redom: Zlatko Abramović, Julika Adribožić, Mara Adribožić, Milja Adribožić, Nikola Adribožić, Simo

U prvoj fazi do 1964. godine komunisti nisu uspjeli izbrojati niti 10 posto od službenih procjena o navodnih 700 tisuća žrtava. Danas, sedamdesetak godina nakon Drugoga svjetskog rata, uz korištenje svih mogućih opskurnih publikacija, na popisu je 83.813 navodnih žrtava, tek malo više od desetine željenog tj. službenog broja u tzv. SFRJ. Neka se nitko ne zavarava da će se stati na tome broju jer postoji tendencija da se prvo dosegne psihološka brojka od 100.000, a onda je otvoren put povratku na ciljanih 700.000

Adribožić, Vukosava Adribožić, Cviko Andrić, Milan Andrijašević, Savo Anić, Aleksa Bajević, Filip Bajević, Anđelko Bajić, Dušan Bajić, Ljubica, Bajić, Branko Baljak, Simo Baljak, Smail Bambić, Branko Banjac, Dmitar Banjac, Đurad Banjac, Mile Banjac, Niko Bijak, Dušan Bilić, Jovo Bilić, Milan Bilić, Milovan Bilić, Petar Birač, Marko Blagojević,

Milan Blagojević, Mitar Blagojević, Stevo Blagojević, Stevo Blažević, Milan Bojić, Đuro Borojević, Danilo Božić, Rajko Božić, Mile Bujak, Slavko Bunjević, Cvijan Bužanin, Gojko Bužanin, Stojan Cvjetković, Ljubomir Čavić, Jovo Čizmić, Petar Čolić, Milan Čajić, Marko Čosić, Nikola Čurčić, Simo Despotović, Vlajko Divjak, Miloš Dmitrović, Mile Dobrić, Filip Dimitrović, Dušan Drinić, Milan Drnić, Simo Drnić, Desa Duraković, Milovan Đokić, Ostoja Đokić, Marko Đorđević, Milan Đorđević, Sretko Đorđević, Ilija Đukić, Vlado Đukić, Branko Đuranović, Nedeljko Đuranović, Aleksa Đurić, Danilo Đurić, Deso Đurić, Janko Đurić, Ljubo Đurić, Marko Đurić, Milan Đurić, Nedeljko Đurić, Pane Đurić, Pero Đurić, Slavko Đurić, Marko Gajić, Stevan Gajić, Dušan Galić, Bogdan Gavrić, Cvijetin Goganović, Anka Goković, Đorđe Gotovac, Ilija Grahovac, Đuro Grbić, Petar Grnović, Stevo Grubić, Božo Gudalo, Marko Gudalo, Mićo Gudalo, Pero Gudalo, Simo Gudalo, Nikola Gurović, Janko Gužvić, Stanko Gužvić, Svetozar Gvozden, Milan Ilić, Ilija Jakić, Jovan Jandrić, Mitar Jandrić, Savo Janković, Stevo Janković, Đuro Janjić, Timo Jeremić, Ostoja Jerković, Ljubica Jezdić, Ilija Jovanović, Jovan Jovanović, Ratko Jovanović, Jovo Jovetić, Niko Jović, Panto Jović, Stanoje Jović, Vaskrsija Jović, Milan Kalaba, Savo Kaurinović, Stojan Kenjić, Jovo Keserić, Lazo Keserić, Rade Keserić, Pero Kezija, Simo Kezija, Stanko Kezija, Živko Kezija, Đorđe Kitić, Jovan Knežević, Simo Kojić, Dragica Kokoruš, Marko Kologranić, Danilo Komljenović, Đuja Kordić, Dušan Kovačević, Jela Kovačević, Jovo Krndija, Milan Kuridža, Cvijo Lakić, Kosta Lakić, Nedeljko Lazarević, Risto Lekić, Stevan Lekić, Vaso Lekić, Petar Leto, Jovo Lončar, Milan Lončar, Simo Lončar, Vladimir Lubura, Nikola Lučić, Vlado Lučić, Cvijetin Lukić, Pavle Lukić, Stevo Lukić, Stojan Lukić, Jura Majstrovic, Bogdan Maksimović, Nedeljko Maleš, Aleksa Malić, Milan Malić, Risto Malić, Dušan Malinović, Stojan Maljković, Duško Mamula, Ilija Mamula, Miloš Mamula, Aleksa Markić, Božo Markić, Savo Markić, Stanko Markić, Borko Marković, David Marković, Đoko Marković, Krsto Marković, Milivoje Marković, Savo Marković, Ilija Mijatović, Rado Mijatović, Vasilija Mijić, Rade

Mileković, Soka Mileković, Đurađ Miletić, Mane Miletić, Simo Miličić, Damjan Milojević, Božo Milošević, Mićo Milošević, Stojan Milošević, Petar Mirković, Đordo Mišić, Jovan Mitrović, Pero Mitrović, Rajko Mrkaljević, Franc Muhić, Ignjatija Mujadin, Rade Mujadin, Stojan Nedaković, Stojan Novaković, Blagoje Novičić, Trivko Novičić, Miloš Njegomirović, Mirko Njegomirović, Njegomir Njegomirović, Ljubomir Obrenović, Mirko Obrenović, Risto Obrenović, Mile Orlić, Luka Ostojić, Jovan Ošap, Dimitrije Panić, Lazo Panić, Živko Panić, Dimitrije Pantelić, Luka Pantelić, Slavko Pantelić, Branko Pavlović, Danilo Pavlović, Slavko Pavlović, Kojo Pejić, Jovo Pejkanović, Borko Petrović, Jovan Petrović, Panto Petrović, Petra Petrović, Veljko Petrović, Ilija Poletan, Jovo Poletan, Ljubo Poletan, Mićo Poletan, Mile Poletan, Milan Poljak, Dušan Preradović, Jozo Primorac, Jovo Prnjić, Mitar Prnjić, Mladen Prodanović, Branko Radić, Dušan Radić, Mirko Radić, Mićo Radiša, Živko Radoja, Stjepan Radočić, Stojan Radulović, Ana Rajković, Mirko Rakita, Ale Ramić, Ljuban Ratković, Lazo Sablić, Stevo Samardžija, Živko Santrač, Jovan Savanović, Ile Savičić, Dušan Savić, Mirko Savić, Nedeljko Sikanović, Đordo Sikima, Mirko Sikima, Stevo Simić, Branko Smiljić, Miloš Smiljić, Rajko Smiljić, Krsto Sofrić, Simo Spasojević, Branko Stakić, Danko Stakić, Milica Stančević, Nikola Stanković, Rajko Stanković, Sreto Stanković, Milan Stevanović, Stanoje Stjajković, Cvijetin Stjepanović, Slavko Stjepanović, Veljko Stjepanović, Boško Stojanović, Simo Stojanović, Stojan Stojić, Stanoje Strižić, Nikola Šalindrija, Vojin Šarac, Mitar Škobić, Meho Šljivar, Živko Šušnjara, Jovo Tegeltija, Ilija Tešić, Simo Tešić, Sreto Tešić, Staniša Tešić, Vaskrsije Todić, Branko Todorović, Janko Todorović, Marko Todorović, Veno Tomašek, Dobrica Tomašević, Božo Tomić, Jovo Torbica, Špiro Tošić, Savo Trivalić, Petar Trminić, Cvijeta Tulum, Branko Vasić, Jevto Vasić, Kosta Vasić, Krstan Vasić, Savo Vasić, Simo Vasić, Stanko Vasić, Jovo Vasiljević, Branko Vasković, Albina Veličan, Slavko Vidović, Petar Vlačić, Lazar Vojinović, Mitar Vojinović, Sava Vojinović, Vojislav Vojinović, Kosta Vračević, Damjan Vučetić, Andelko Vučić, Ile Vučić, Božo Vujičić, Špiro Vujinović, Jovo

Vuković, Miloš Vuković, Petar Vuković, Dušan Vurdelja, Matija Zaklanac i Miloš Živanović.

Subnoraši revizionisti

Već je gore u tekstu navedeno da su u 61 slučaju u napomenama jasenovačkoga popisa potvrđeni podaci iz L64 da se ne radi o jasenovačkim žrtvama. U ovim slučajevima to nije potvrđeno podatcima iz SZSJ64 već podatcima iz drugih izvora, a najčešće subnoraša u 24 slučaja. U 9 slučaja radi se o podatcima iz knjige D. Lukića, djetatnika Udbe zaduženog za povijest, o devetoro djece iz sela Donji Cеровljani kod Hrvatske Dubice kod kojih

Jasenovačkim kustosima potpuno je svejedno tko vam je otac, gdje ste rođeni, je li mjesto smrti nepoznato, radi li se o smrti u drugom logoru ili je više potencijalnih mesta smrti jer sve će to u konačnici završiti na jasenovačkom popisu. Njihov popis žrtava masovna je prijevara, pamphlet nastao u doba komunističke dikture za vrijeme koje su Hrvati bili dežurne genocidne babaroge u idili Titova raja

se kao mjesto smrti navode Dubičke krečane. Radi se o šestoro djece prezimena Vukas i troje s prezimenom Zaklanac. Komunizam je sustav koji može opstati samo na teroru i lažima tako da nije potrebno

previše objašnjavati kolika je uvjerljivost podataka pripadnika komunističkih tajnih službi. Ne ulazeći sad detaljnije u točnost podataka, u ovome slučaju je vrlo upitno radi li se o jasenovačkim žrtvama. Svi su iz Hrvatske Dubice i navodno su ubijeni u neposrednoj okolini Hrvatske Dubice pa ih se može smatrati žrtvama rata, ali nije jasna veza s jasenovačkim logorom. Po jasenovačkome popisu moglo bi se zaključiti da su djeca iz okoline Hrvatske Dubice prvo odvedena u Jasenovac pa potom vraćena natrag i ubijena u Dubičkim krečanama. Koji bi bio motiv za takvo nesuvršlo ponašanje? Pa logor smrti nije isto što i turistička agencija za kružna putovanja. Prema (neo)komunističkoj historiografiji, ustaše tj. Hrvati su samo u Jasenovcu poubjiali 700.000 ljudi. Sigurno ne bi bio problem ubiti još devetoro djece i baciti ih u Savu, spaliti ih u famoznome Piciljevom krematoriju, napraviti od njih sapun ili ih zakopati u Donjoj Gradini s ostalih 360.000 još nikad neiskopanih žrtava. O Dubičkim krečanama biti će još riječi dalje u tekstu. Prema L64, između ovih 61 ima jedna grupa od 18 stradalih na Kozari i kao izbjeglice s Kozare stradali, tj. umrli u izbjeglištvu primjerice u Sisku i Požegi. Kod ostalih brojčano se ističu oni čije je mjesto smrti nepoznato, a nepoznati su i počinitelji. Osim mjesta dvojbena su i vremena smrti. Primjerice, prema L64, Armin Sandberg i Izidor Kajon su stradali sredinom lipnja 1941. godine, znači ne samo prije uspostave logora Jasenovac u Bačićevoj ciglani, već i prije nastanka logora Broćice i Krapje. Uz to prema L64, Izidor Kajon nije Židov, već Hrvat i katolik. Možda se u tom detalju krije motiv zašto je u napomenama prema dva izvora navedeno potpuno različito ime oca. Filip Stein i Julio Gross, obojica iz Slavonskog Broda te Eugen Mandel iz Zagreba (rođen 1908., otac Samuel) su, prema L64, stradali 15. ožujka 1945. godine. U to vrijeme su partizani iz zrakoplova bombardirali Jasenovac. U ovome slučaju ne može se tvrditi da su ih ubili partizani tj. antifašisti, već i zbog činjenice da su mjesto smrti i počinitelji nepoznati prema komunističkim podatcima iz L64. Gleda Eugena Mandela u jasenovačkom popisu (MJP) je kaos podataka. Primjerice, navode se četiri godine i tri mesta rođenja, a godina i mjesto smrti označeni su kao nepouzdani podatci. Prema podatcima iz Yad Vashema koji se navode u napomena-

ma, mjesto smrti je nepoznato. U ovome slučaju prikiveno se citiraju podaci iz srpskog *Spiska* jedne od inačica popisa iz 1964. godine, ali i podaci iz digitalnog arhiva Yad Vashem o Eugenu Yoelu Mandelu rođenom 1909. u mjestu Csepel tada u Čehoslovačkoj, a danas u zapadnoj Ugrijini. Međutim, u tome slučaju otac se zove Abraham, a ne Samuel. Znači potpuno je svejedno tko vam je otac, gdje ste rođeni, je li mjesto smrti nepoznato, radi li se o smrti u drugom logoru ili je više potencijalnih mjesta smrti jer sve će to u konačnici završiti na jasenovačkom popisu. Međutim, u ovom slučaju najzanimljivije je da se u digitalnom arhivu Yad Vashem nalazi zapis o Eugenu Mandelu iz Prešova rođenom 1908. godine, otac Samuel. Od navodne jasenovačke žrtve razlikuje se samo prema mjestu rođenja i mjestu smrti u logoru Auschwitz. Čudna podudarnost ili je netko u nedostatku jasenovačkih žrtava posegnuo za podatcima iz Auschwitza. Imena ostalih koji prema L64 nisu stradali u Jasenovcu ili Staroj Gradiški, a što je potvrđeno prema podatcima iz napomena jasenovačkoga popisa iz raznih izvora, ponajviše subnoraša, su: Sreto Aćimović, Stanko Bojadžija, Stojan Bojadžija, Miloš Božić, Josip Čapek, Jovo Čurčija, Savo Desančić, Žarko Đurić, Đoko Gačić, Jovo Gačić, Stanko Gačić, Mirko Gajić, Dušan Golo, Sava Golo, Pava Jandrić, Blanka Kabiljo, Milan Knežević, Vlado Kraus, Grozda Lajić, Vita Levi, Dragomir Ljepojević, Mirko Ljubinković, Tomo Milivojević, Rena Montiljko, Fevjza Mujić, Stevan Pauković, Jovo Pepić, Branko Puhalo, Dragan Rončević, Draginja Samardžija, Božo Simić, Luka Simić, Marica Simić, Milan Simić, Risto Simić, Savo Simić, Zora Singer, Dušan Sjeran, Ostoja Stojaković, Stojan Stojaković, Jela Subotić, Dušan Šinik, Jovan Šokčević, Ruža Šokčević, Zorka Šokčević, Dragan Šurlan, Anka Vukas, Đuja Vukas, Jelica Vukas, Jovanka Vukas, Milica Vukas, Nada Vukas, Bosa Zaklanac, Mara Zaklanac i Živko Zaklanac.

Satira o smrti na tri mesta

Osim već gore spomenutih primjera, prema kojima podatci iz napomenama mrežnog jasenovačkog popisa potvrđuju podatke iz L64, a prema kojima se ne radi o jasenovačkim žrtvama, ima i bizarnijih primjera. Kod 22 navodne jasenovačke

žrtve koje prema L64 nisu stradale u Jasenovcu ili Staroj Gradiški, u napomenama jasenovačkog popisa navodi se treće mjesto smrti nevezano uz Jasenovac, ali i nepodudarno s L64. Znači da za istu žrtvu postoje podaci o najmanje tri različita mesta smrti. To je prava satira na jasenovački način. Primjerice, prema L64 mjesto smrti Đure Saroševića je Zagreb, a prema jasenovačkom popisu Jasenovac i to unatoč činjenici da se u napomenama navodi da je „ubijen 17.4.1945. prilikom transporta iz Lepoglave u Jasenovac“. To znači da nije mogao stradati u Jasenovcu. Naravno, mogla bi se propitivati cijela ova konstrukcija jer klimava je logika da se nekoga na samome kraju rata šalje iz zatvora u Lepoglavi prema Jasenovcu u neposrednoj blizini kojeg su već titoističke postrojbe. Ako se je namjeravalo ubiti Saroševića, to se moglo puno bliže i jednostavnije, primjerice na Macelju kao što su to nešto kasnije masovno činili Titovi partizani današnji antifašisti. Primjerice, prema L64, nepoznato je mjesto smrti Julia Krausa, ali u napomenama jasenovačkog popisa prema projektu Dotrščina mjesto smrti je Njemačka ili Jasenovac. Prema L64 Milja Vukota stradala je u Sisku, a prema jasenovačkom popisu stradala je u Jasenovcu*, ali taj podatak je označen kao nepouzdan. U napomenama se navode dva izvora, SZSJ64 koji bi po logici trebalo biti identičan L64, ali iz brojnih primjera vidimo da nije, i subnoraš prema kojima je Vukota stradala u „S. Požegi“. Sva tri kontradiktorna podatka su iz glavnih komunističkih generatora mita o Jasenovcu, tj. iz popisa žrtava rata iz 1964. godine (SZSJ64) te od subnoraša. To znači da se tim izvorima ne može vjerovati i podatci iz tih izvora su puka promidžba, a ne činjenice. Ostali iz ove grupe umrlih na tri mesta su: Salomon Atijas, Nedeljko Bukvić, Boško Gačeša, Mara Gačeša, Stana Gačeša, Stojan Gačeša, Mustafa Hadžefendić, Luka Jovanović, Zlatan Klein, Stevo Kovačević, Vasko Ljubojević, Grozda Mačkić, Branko Miljanović, Milja Premasunac, Pero Radulović, Piljo Stanišljević, Ljuban Tomić, Ivan Valpotić i Branislava Vukmirović.

Dubičke krečane

Prema podatcima iz L64, 13 djece s jasenovačkoga popisa stradalo je u Du-

bičkim krečanama, a 4 djece u Bačinskim krečanama. Prema jasenovačkome popisu (MJP), u svim slučajevima radi se o istom lokalitetu Dubičke krečane. Kod većine navedena je godina smrti 1944., kod nekih 1942., a u nekoliko slučajeva autori se nisu mogli odlučiti jesu li navodne žrtve stradale 1942. ili 1944. godine. Zanimljivo da se samo u jednom od ovih 17 slučajeva kao izvor navodi SZSJ64, a glavni izvor podataka su knjiga djetalnika komunističkih tajnih službi D. Lukića i popisne liste nekakve radne grupe s područja Hrvatske Kostajnice.

U jasenovačkome popisu ima sveukupno 348 žrtava navodno stradalih u Dubičkim krečanama. Od toga kod čak 301 kao izvor navodi se nekakva izjava iz 2010. godine (IZ=6-12/10). Nećemo sad previše o „nevažnim“ detaljima da nije jasno preziva li se dio navodnih žrtava iz „krečana“ Burnać ili Bursać, Srbjanin ili Sibljanin, da ima klonova, bezimenih žrtava među njima čak i jedan Rus. To su sve detalji, tj. tragovi koji nastaju kao posljedica razine uvjerljivosti cijele konstrukcije. Međutim, bar dvije stvari nisu jasne. Prvo, zašto bi ustaše skupljali žrtve po cijeloj NDH, po potrebi i iz neposredne blizine logora Sajmište u Zemunu, čak i izvan države te ih dovodili na smaknuća u udaljeni Jasenovac, a onda ih iz Jasenovca kao na kružnom putovanju opet transportirali kroz područje puno hrabrih partizana do dvadesetak kilometara udaljenog lokaliteta Dubičke krečane ne bili ih tamo ubili. Drugo, ako je prema komunističkoj i srpskoj propagandi u Dubičkim krečanama ubijeno skoro 7.000 ljudi⁷, zašto se na jasenovačkome popisu nalaze lažne žrtve? Primjerice, na jasenovačkom popisu nalaze se braća Davorin-Darko (1937.) i Filip Matutinović (1939.) iz Bosanske Dubice, otac Filip, ubijeni od ustaša u Dubičkim krečanama 1942. godine. Nacionalnost im je navedena različito s dvoj bom Hrvat* ili Srbin, već prema afimitetima i potrebama autora. Znači, prema jasenovačkome popisu zli ustaše, a može se čitati i kao (auto)genocidni Hrvati, ubili su dvoje male djece u Dubičkim krečanama. Međutim, na internetu se mogu naći i potpuno drukčiji podatci. Prema podatcima s www.geni.com, mjesto smrti Darka Matutinovića rođenog 1938. u Bosanskoj Dubici, sin Jakova Filipa Pine Matutinovića i Angeline Matutinović je Sisak, a mjesto ukopa Dubičke

krećane.⁸ Kako se u podatcima navodi, Darko je brat Filipa Matutinovića. Prema istim podatcima mjesto smrti Filipa Matutinovića, rođenog 1939., iz Bosanske Dubice je također Sisak.⁹ Njihova majka Angelina Matutinović (1919., Bosanska Dubica, otac Dušan) se također nalazi na jasenovačkom popisu. U napomenama se navodi i djevojačko prezime Bižić. Prema podatcima s www.geni.com mjesto smrti Angeline Matutinović (Bižić) također je Sisak.¹⁰ Otac Josip Filip Pino Matutinović se za sada ne nalazi na jasenovačkom popisu, a prema podatcima s www.geni.com umro je od infarkta prije Drugog svjetskog rata u rodnoj Dalmaciji. Na temelju ovih podataka može se zaključiti da se na jasenovačkome popisu nalaze lažne žrtve iz Dubičkih krećana te da je taj lokalitet služio primjerice za pokapanje umrlih izbjeglica s Kozare.

Sava kao Stiks

Od 1.225 žrtava s mrežnog jasenovačkog popisa čiji se podaci o mjestu smrti razlikuju od onih iz L64 nalazi se i 110 žrtava navodno ubijenih u dva sela udaljena putem desetak kilometara nizvodno od Jasenovca. Prema tim podatcima, 75 je stradalih u Jablancu, a 35 u Mlaki. Osim dvojice rođenih u Mlaki, jednog iz Gerova u Gorskom Kotaru i jedne partizanke iz Zenice, svi ostali su rodom iz sjeverozapadne Bosne s područja Kozare. Kod velike većine stradalih navodi se 1942. kao godina smrti. To sugerira da se kod većine radi o izbjeglicama s Kozare koji su bili smješteni u Jablancu i Mlaki. Ako su ih ustaše namjeravali ubiti, zašto bi ih uopće doveli u Jablanac ili Mlaku? Bez suvišnog komplikiranja mogli su ih poubijati već na Kozari. Kako se vidi iz primjera, u tim selima je bilo čak i zabilježenih partizana. Mogu se oni zvati komunistički banditi, šumnjaci ili teroristi, ali svakako se radilo o neregularnim oružanim formacijama pripadnici kojih su bili smrtni neprijatelji ND Hrvatske. Prema takvima svaka država primjenjuje drastične mjere sve do neutraliziranja po kratkom postupku. Međutim, strašni ustaše koji po komunističkoj i srpskoj historiografiji samo što ne jedu malu djecu za doručak pokazuju nevjerojatnu blagost kad se radi o svojim smrtnim neprijateljima. Umjesto da pobiju sve zarobljene partizane, oni bar dio njih inter-

niraju i to ne u logoru opasanom žicom, već na radnoj farmi.

Bez detaljnije dubinske provjere podataka u ovome slučaju ne može se reći radi li se o stvarnim žrtvama, popisu izbjeglica pretvorenom u popis žrtava ili možda o izmišljanju. Međutim, neki slučajevi ukazuju da među navedenima ima i lažnih žrtava, a različita imena očeva i njihovih alternativa iz napomena MJP kao kod Stanojke Vukotić (Mile*/Petar) ili kod Stanke Topić (Đorđe*/Ostoja) samo su dodatan razlog za dvojbu. U slučaju troje djece navodno stradale u Mlaki godina smrti 1942.* označena je kao nepouzdan podatak pa su tako Mirko (1932*/1938) i Vlado Nikić (1938) alternativno stradali 1945. godine. Slična nelogičnost je i kod Milke Mirković (1939) navodno ubijene 1944. godine u Mlaki. To bi značilo da su ustaše godinama u selu držali troje djece predškolske dobi. U slučaju Mirka Nikića ima dvojbi oko godine rođenja, tj. je li taj podatak promijenjen da se izbjegne još jedan par čudnovatih jasenovačkih blizanaca, međutim u svakome slučaju radi se o maloj djeci pa nema logike da ih se je godinama držalo u izoliranom selu u kojem su bili smješteni zatočenici određeni za rad na poljoprivrednom dobru. Ako ih se htjelo ubiti, to bi se učinilo davno prije, a ako ih se nije htjelo ubiti poslalo bi ih se na neku drugu lokaciju. Znači ako ste ubili 700.000 ljudi, ubit ćete sve koje možete i tu nema izuzetaka, a ako su neki godina ostali živi, ruši se cijela komunistička konstrukcija o stotinama tisuća sustavnog ubijanja.

Bizarni podatci

Mrežni jasenovački popis osim što je proturječan drugim popisima temeljenim na istom izvoru podataka proturječan je čak i samome sebi. Za ovakve slučajevе ima jedna prigodna narodna uzrečica o ludom i zbumjenom. Za ilustraciju ove bizarne situacije dobar je primjer Nada Weiss za koju u L64 piše da je mjesto smrti nepoznato. U napomenama mrežnog jasenovačkog popisa naveden je samo jedan izvor podataka, knjiga M. Švob, i prema tome izvoru, Nada Weiss je stradala u Auschwitzu. Znači u ovom slučaju je jedan jedini izvor podataka i prema njemu se ne radi o jasenovačkoj žrtvi i unatoč tome Nada Weiss se nalazi na mrežnom popisu jasenovačkih žrtava.

Ovo naravno nije izuzetak ili slučajna pogreška. Sličan primjer bizarnih podataka u jasenovačkom popisu je Gojko Goga. Prema L64, ubijen je tijekom njemačke ofenzive u Mededi. Prema mrežnom jasenovačkom popisu, trogodišnji Goga umro je 1943. godine u Jasenovcu, ali prema SZSJ64 jedinom izvoru u napomenama mjesto smrti je „Medjedja“. Znači isti podatak je u L64 i SZSJ64, ali to očito nije imalo utjecaja na autore popisa. U oba navedena slučaja logor Jasenovac nije označen kao nepouzdan podatak pa se ovi bizarni podaci ne mogu opravdavati pogreškom. Osim toga u nekim drugim slučajevima kao, primjerice, kod Vlade Krausa u napomenama je čak navedena trilema iz knjige M. Švob o mjestu stradanja Tenje, Auschwitz ili Jasenovac. Kod Josipa Capeka se prema podatcima iz projekta Dotršćina navodi prvotravanska dvojba „ubijen 1. travnja 1944. u Jasenovcu ili spaljen 1944. u logoru Beosinger u Reichu“. Znači zaključak je jedan izvor dvije sudbine. To je pravo lice jasenovačkog popisa.

Revizija glavnog izvora podataka

Kako je već spomenuto, glavni izvor podataka za mrežni jasenovački popis je Popis žrtava Drugog svjetskog rata, tj. SZSJ64. Prema tome izvoru, na jasenovačkome popisu se našlo tri četvrtevine svih žrtava. Međutim, zanimljiva je jedna pravilnost u postupanju autora popisa u slučaju kada, primjerice, podaci iz SZSJ64 potvrđuju podatke iz L64 da se ne radi o jasenovačkim žrtvama. Ima primjera da se u takvim slučajevima koriste razni alternativni izvori za reviziju podataka iz SZSJ64. Primjerice, prema L64, Ljubica Bajić (1932.) stradala je 1945. godine, a mjesto smrti je nepoznato. Prema jasenovačkom popisu mjesto smrti je Jasenovac*, a godina smrti 1942.*. Oba podatka označeni su kao nepouzdani. U napomenama jasenovačkoga popisa navode se dva izvora. Kao prvi navodi se SZSJ64 prema kojem je Ljubica Bajić stradala i to ne 1942., već 1945. godine „u direktnom teroru“ na nepoznatom mjestu. Znači potvrđuju se podaci iz L64. Drugi izvor su nekakve popisne liste Radne grupe za prikupljanje podataka o palim borcima i žrtvama fašističkog terora i prema tom izvoru mjesto smrti

je Jasenovac. Radi se o izvoru nastalom 1973. godine koji se je tek nedavno počeo koristi za jasenovački popis. Znači da ga čak ni komunisti desetljećima nisu smatrali relevantnim izvorim podataka. Sličan je slučaj Ljubana Ratkovića. Prema L64, mjesto smrti je nepoznato. U napomenama jasenovačkoga popisa, kao i u prethodnom primjeru, navode se dva izvora. Prema SZSJ64, mjesto smrti je zatvor u Bjelovaru, znači precizniji podatak od onog iz L64 kojim se potvrđuje da se na radi o jasenovačkoj žrtvi. Drugi izvor prema kojem se radi o jasenovačkoj žrtvi je nekakva antifa publikacija iz 2013. godine. Prema toj publikaciji, samo iz ove istraživane grupe od 1.225 podataka u čak 26 slučajeva se revidiraju podaci iz SZSJ64. Ti novi izvori naknadne pameti mogli bi se nazivati opskurnima ili neuvjerljivima, međutim činjenica je da autori jasenovačkoga popisa pomoću njih revidiraju podatke iz SZSJ64 „pronalazeći“ nove jasenovačke žrtve. Nije jasno po kojim kriterijima su ti novi podaci pouzdaniji od podataka iz primjerice SZSJ64. Želja za povećanjem popisa nije znanstveni kriterij, već spada u sferu politike ispunjavanja partiskske dogme. Međutim, autori nemamjerno postižu suprotni učinak od želenoga jer revizijom podataka iz svog glavnog izvora diskreditiraju taj izvor kao neuvjerljiv i nepouzdani. Moglo bi se postaviti pitanje ako je SZSJ64 tako loš i nepouzdan da ga se mora ispravljati podatcima iz raznih sekundarnih izvora, zašto ga se autori jasenovačkog popisa jednostavno ne odreknu i ne izbrišu više od 60 tisuća problematičnih podataka s popisa? Dodatni argument za to su mnogobrojne razlike između SZSJ64 i L64, tj. između dviju inačica istog popisa žrtava iz 1964.

godine. Ako se dvije inačice istog popisa znatno razlikuju, to znači da cijeli taj popis ili njegove inačice nisu pouzdan izvor podataka i ne bi se smjele koristiti kao relevantni izvori, već bi se svi ti podatci morali promptno maknuti s popisa.

TitaNick

U dva dana za redom, 12. i 13. travnja 2018. godine došlo je do novih promjena na mrežnome jasenovačkom popisu. Najnovije promjene podataka samo potvrđuju da autori nesvesno diskreditiraju svoj glavni izvor podataka. Prema promjenama od 12. travnja 2018., s jasenovačkog popisa maknut je Dumo Pušarić koji je bio na popisu jer se navodno nalazio na nekoj fotografiji iz zbirke JUSP Jasenovac. O uvjerljivosti fotografija kao izvora već smo opširno pisali u prijašnjim tekstovima.

Kod trojice Glavaša samo je dodan novi izvor izjava iz 2018. godine. Ništa drugo nije mijenjano, a trebalo je biti bar kod Krste Glavaša. U L64 su dvojica „blizanaca“ imenom Krsto Glavaš, obojica Srbi, iste dobi, poljoprivrednici, obojici se otac zove Krsto. Obojica su stradala 1941. godine, ali jedan je ubijen 5. kolovoza u Pazariću kod Hadžića od nepoznatih počinitelja, a drugi iz Hadžića ubijen je generičkog datuma 15. lipnja u Jasenovcu. Kod još dvojice s popisa promijenjeni su podaci o mjestu rođenja. Kod Andelka Samardžića je mjesto rođenja promijenjeno premda je ostao isti, tj. jedini izvor podataka tvornička monografija o kojoj je također već pisano. Promjena naziva mesta rođenja u ovome slučaju slijedi trend srbizacije toponima prema naputcima novoga memoranduma. Kod Alojza Selešija umjesto Osijeka prema izjavi iz 2018. godine kao mjesto

rođenja navodi se Arad u Rumunjskoj. Međutim u ovome slučaju dvojbena je kombinacija vremena i mesta smrti. On je prema jasenovačkom popisu stradao 1945. godine u Staroj Gradiški, međutim već početkom jeseni 1944. godine logoraši su transportirani u Jasenovac i Lepoglavu, a prema Miletiću ostalo ih je samo stotinjak radi održavanja.¹¹ Prema L64, Alojz Seleši ubijen je tek 13. travnja 1945. godine u Staroj Gradiški otprilike tjedan dana prije kraja logora u Jasenovcu.

Kad su već morali maknuti Dumu, jasenovački kustosi su našli Franu. Zamjena po principu Hrvat za Hrvata. Nova jasenovačka žrtva Frane Dumičić je rodom iz Mundanije na Rabu. U napomenama se navode dva izvora podataka. To su SZSJ64 prema kojem je Dumičić poginuo kod Travnika i jedna izjava iz 2018. godine (IZ=4-22/18). Ista izjava je izvor novih podataka za Alojza Selešija pa je mala vjerojatnost da se radi o iskazu rodbine već o nekom uratku iz antifa repertoara. Prema L64 Frane Dumičić je poginuo u partizanima 13. studenog 1943. godine kod Travnika. Nema smisla spominjati koliko su vjerojatno očajni kustosi kad moraju izgubljene lažnjake mijenjati s onima koji čak ni prema njihovom glavnom izvoru SZSJ64 nisu jasenovačke žrtve. Ovakvim postupanjem stavili su na popis jednu novu žrtvu, a opetovano diskreditirali 62 tisuće ostalih prema SZSJ64 s jasenovačkog popisa. Samo naprijed, majstori, radite odličan posao nakon kojega će i slijepci progledati.

Najnovija promjena na popisu bila je u petak 13. travnja 2018. godine. Ima tu neke simbolike za praznovjерne. Tom prigodom je s popisa nakon što je spomenut u nekoliko tekstova maknut Stanko Nick, lažna jasenovačka žrtva kojom je na sprovodu 2010. godine bio trenutni predsjednik Hrvatske vlade Andrej Plenković. Godinama se komemoriralo čovjeka kojeg su vjerojatno mogli sresti u Jasenovcu na komemoraciji. Stanko Nick je samo vrh sante leda prema kojоj neumitno plavi jasenovački TitaNick.

Kada bi se maknuli svi nepouzdani i lažni podaci s popisa malo bi toga ostalo, ali autori popisa mogu uzeti lopate u ruke i konačno iskopati ako ne svih 700 tisuća, a ono bar neke od oko 84 tisuće sa svog popisa.

1. Žrtve rata 1941-1945. (Rezultati popisa), Savezni zavod za statistiku SFRJ,, Beograd ,1966. str 47 <http://www.muzejgenocida.rs/images/01zrtve%20rata%201941-1945.pdf>
2. http://www.jusp-jasenovac.hr/Uploads/61/5019/5024/8254/STRATES_KI_PLAN_2016_19.pdf
3. SZSJ64 – Popis žrtava Drugog svjetskog rata, Savezni zavod za statistiku Jugoslavije,1964.
4. Bl.64 – Jasenovac, Žrtve rata prema podacima Statističkog zavoda Jugoslavije, Bošnjački institut, Zurich – Sarajevo, Beograd, 1992.
5. Spisak žrtava rata 1941-1945., Savezni zavod za statistiku, Beograd, 1992.
6. [https://hr.wikipedia.org/wiki/369._hrvatska_"Vražja_"_divizija](https://hr.wikipedia.org/wiki/369._hrvatska_)
7. <http://arhiva.portalnovosti.com/2010/08/tuzne-i-zaboravljene-dubicke-krecane/>
8. <https://www.geni.com/people/Darko-Matutinović/6000000007210471572>
9. <https://www.geni.com/people/Filip-Matutinović/6000000007210003135>
10. <https://www.geni.com/people/Angelina-Matutinović/6000000007210566416>
11. Antun Miletić, Koncentracioni logor Jasenovac 1941-1945., Dokumenta, Knjiga I, Narodna knjiga Beograd, Spomen-područje Jasenovac, 1986., Uvod

